Verksamhetsberättelse för Gotlands Igelkottsfond 2025

Styrelsen för Gotlands Igelkottsfond vill härmed redogöra för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2025

Fondens syfte

Gotlands Igelkottsfond har tillkommit för att förvalta de medel som inkommit till fonden samt att bidra till bevarande, förståelse och utveckling rörande vårt landskapsdjur. Fonden stödjer också de som engagerar sig i att hjälpa behövande igelkottar.

Bakgrund

Året 2025 startade arbetet med ett relativt stort antal igelkottar som överlevt vinterdvalan hos Igelkottfondens jourhem. Ett flertal av dessa igelkottar hade lämnats in av människor som hittat kottarna vandrande omkring ute under sen höst. Våren och sommaren blev också en intensiv period med många sjuka, skadade och moderlösa igelkottar. Sent födda ungar under året medförde ett fortsatt högt tryck av inlämnade underviktiga och sjuka individer under oktober - december 2025. Dessa behövde omhändertas för att ha en chans att överleva vintern. Vid årskiftet 2025-26 förvarades ca 60 igelkottar hos våra rehabiliterare och jourhem.

Antalet andrakullare som har behövt få ett organiserat vinterviste har under året varit betydligt fler jämfört med föregående år. Man kan spekulera i om det beror på att sommaren och en tidig höst varit gynnsam för igelkottarna, vilket medfört att fler andrakullare har fötts sent på sommaren. En mer gynnsam tillgång på mat och vatten kan också ha varit en bidragande orsak.

Arbetet under 2025 har som beskrivits ovan varit det mest omfattande och intensiva år någonsin.

Styrelsen vill härmed tacka dessa trogna medarbetare som även under det gångna precis som flera år tillbaka lagt ner ett otroligt fint och stort ideellt arbete på att stödja och ta hand om skadade kottar och moderlösa småkottar.

HJÄRTLIGT TACK!

Styrelsen kan också välkomna ett antal ivriga nya intresserade medlemmar som har lärt sig rehabiliteringsarbetet under året. Det gör självfallet att vi hoppas att säsongen 2026 blir lite lättare än 2025.

Styrelsens sammansättning

Ordf. Lotta Persson
Vice ordf. Lars Gahnström
Kassör Christina Roos
Sekreterare Lissa Sigrén
Ledamot Ann-Mari Silén
Ledamot Emma Sewell
Suppleant Inger Gahnström
Suppleant Erik Ungman

Revisor Anders Lekander

Antal stödjare under året
Vid årsskiftet 2024-25 hade fonden 725 st stödjare, en otroligt uppslutning vilket vi är oerhört tacksamma för! Antalet gotlänningar som själva matat sina "kottebesökare" och som kontaktat Igelkottfonden om råd, har varit fortsatt stort.

Styrelse- och medhjälparmöten
Styrelsen har haft sex protokollförda sammanträden under året. Två stycken möten har hållits under året, ett på våren och ett på hösten med våra medhjälpare. Vårmötet handlade om smittskydd, hygien samt planering inför kommande arbete under vår, sommar och höst. Höstmötet blev en rapport om hur det gått och hur vi kan förbättra och underlätta arbetet inför år 2026.

Övriga möten
Det årliga informations- och samordningsmötet för jourhem genomfördes under hösten med deltagande i stort sett med väl inarbetade jourhem. Då behovet av nya jourhem är stort, inom vissa områden av ön, kommer behovet av informationsmöte att kvarstå under 2026.

Samverkan
Samarbetet mellan Gotlands Igelkottfond, Kottecentralen Göteborg, Gotlands Djurskyddsförening och Svenska Djurskyddsföreningen med flera, har inte kunnat genomföras som vi önskat på grund av tidsbrist. Gruppens mål är en fortsatt samverkan i arbetet med igelkottar över hela landet. Kontakten med Katastrofhjälp för fåglar och vilt (KFV) har framför allt bestått av ett ökat antal telefonsamtal från personer som varit oroliga för problem med andra djurslag än igelkottar. I övrigt har samarbetet med KFV bestått av diskussioner och råd i rehabiliteringsarbetet av igelkottarna.

Igelkottfonden har även samarbetat med Sveriges Veterinärmedicinska Anstalten (SVA) i Uppsala genom att skicka in sjuka och avlivade igelkottar för obduktion. Detta för att få en bild över smittskyddsläget hos igelkottar i vårt län. Sju igelkottar har skickats in, obducerats och provtagits. Sex av dessa var årsungar och en vuxen. Samtliga årsungar var utmärglade, en hade salmonellainfektion med sepsis (blodförgiftning), två stycken av dessa diagnostiserades med lunginflammation orsakad av lungmask, en med djupa hudinfektion pga ett trauma mot halsen (rovdjursbett), två stycken med inflammation i levern. Prover från en sjunde igelkott skickades till Biovet för bakterie- och svampundersökning då den såg förskräcklig ut i huden. Här konstaterades att den hade Ringorm och MRSA. Det senare rapporterades och verifierades av SVA.

Kurser/utbildning

KFV har under hösten med stöd av Kottefonden samt ekonomiskt stöd från Svenska Djurskyddsföreningen hållit en kurs i rehabilitering av igelkottar. Kursen varade från lördag eftermiddag till söndag eftermiddag. Kursdeltagarna kom från hela landet. Två engelska föreläsare samt en svensk stod för den fantastiska utbildningen som omfattade allt från utfodring, rehabilitering av sjuka individer – stora som små, etik, djurskydd, smittskydd mm. Kursen var otroligt lärorik och uppskattad av samtliga deltagare.

Föreläsningar

Annan föreläsningsverksamheten har tyvärr inte kunnat prioriterats under under året pga ett högt arbetstryck.

Reportage, Annonsering

Igelkotten har uppmärksammats i Radio Gotland vid några tillfällen som uppföljning av insatser från Kottefonden och där framför allt risken för att övervintrande igelkottar dör i samband med eldning av rishögar och robotgräsklippare framhölls.

Rehabiliteringstillstånd

Kottefonden har ett löpande tillstånd från Länsstyrelsen i Gotlands län och Naturvårdsverket om att hålla kottar för rehabilitering hos viltrehabiliterare och jourhem som är anslutna till fonden.
Tillståndet för fonden förutsätter att veterinär övervakar jourhemmens arbete och att veterinären tar hand om sjuka och skadade igelkottar. Tillståndet gick ut den 30 juni 2025 och ny ansökan sändes in i slutet av december 2024. Förnyat tillstånd kom sent och är nu beviljat till och med 30 juni 2028.

Kottelinjen

Till vår jourtelefon "Kottelinjen" har vi tagit emot flera hundra samtal från allmänheten, där vi har kunnat ge råd och stöd till oroliga kotteintresserade. Vi har fått samtal från hela landet, förmodligen för att man hittat kottelinjen på vår hemsida och på Facebook. Även ett stort antal samtal har tagits emot på våra privata telefoner. Samtal avseende andra djurarter också varit rekordstort, dvs fler än föregående år. Gotlands Igelkottfond har inte givit några råd för andra djurarter utan hänvisat till Länsstyrelsen, Jägarförbundet och KFV. Mindre akuta frågor har även inkommit och besvarats via Kottefondens e-post.

Hemsidan, informationsbroschyr och facebook

Kottefondens hemsida www.gotlandsigelkottfond.se kommer precis som tidigare att uppdaterats fortlöpande med bland annat mycket bra "självhjälpsinformation". Rapporter från inringare indikerar att man har hittat hemsidan och använder självhjälpsinformationen som ett slags primärvård innan man eventuellt har behövt söka hjälp från jourhemmen. Hemsidan är länkad till Gotlands Djurskyddsförenings hemsida. Vår facebooksida har hittats och följs av massor med intresserade människor.

Jourhem

Under året har vi haft 12 aktiva jourhem som har matat och vårdat föräldralösa igelkottsungar. Vård av skadade och sjuka igelkottar har skett initialt av veterinär. När igelkottarna tillfrisknat har djuren lämnats över till fondens rehabiliterare och jourhem för fortsatt behandling tills djuren bedömts kunnat släppas tillbaks i naturen på den plats de hittats. Totalt har ca 510 igelkottar tagits om hand under året som gick, det vill säga, ett betydligt högre antal jämfört med föregående år.

Ett flertal igelkottar övervintrar nu under 2025/26 hos våra jourhem och rehabiliterare. I skrivande stund har vi totalt 56 igelkottar i förvaring varav 9 är vakna. Fler lär komma in under vintermånaderna. Förhoppningsvis överlever de flesta vinterdvalan hos oss.

Vi hoppas att vårvintern 2026 blir mer normal temperatur- och vädermässigt än vårvintern 2025, så att färre kottar behöver stödmatas och tas om hand om under kommande säsong 2026.

Medeltidsveckan

Medeltidsveckans ändrade format ledde även i år till att organisationer som Kottefonden har samarbetat med tidigare, avstod från att delta i årets medeltidsvecka. Kostnaden för deltagande gjorde det olyckligtvis omöjligt för Kottefonden att delta på egen hand.

Marknader/ Naturum

De vanliga aktiviteterna under årets marknadsdagar har varit begränsade till endast delta i två av de större marknaderna, Slite marknad samt Hemse torgdag. I samarbete med Gotlands Djurskyddsförening deltog vi även under Gråbodagen. Under året som gick hade Kottefonden som tidigare år en monter med uppstoppade igelkottar i skogsmiljö och informationstext hos Naturum i Vamlingbo. Fonden deltog i Naturums särskilda naturarrangemang under sommaren med informationsmaterial och bössinsamling.

Bidrag och gåvor

Fonden har erhållit stöd i form av pengar, foder och material för vård som har inkommit till fonden från privatpersoner och företag. Styrelsen vill därför tacka för dessa bidrag från myndigheter, organisationer, företag och enskilda personer.

Våra jourhem har lagt ner ett stort arbete på övergivna, sjuka och skadade igelkottar under tuffa arbetsförhållanden. Samtliga dessa personer vill styrelsen rikta ett speciellt stort tack till. Utan deras engagemang är det svårt för fonden att fortsätta arbetet med att hjälpa igelkotten.

Vi vill också uppmärksamma det stora stöd som fonden får av allmänheten. Gotlänningarna, både helårs- och sommargotlänningar, är mycket måna om sitt mysiga och oförargliga landskapsdjur.

Visby den 6 januari 2026

Styrelsen för Gotlands Igelkottfond